

bo domini, una cum Gaio & Agathopo uiro electo
 (qui a Syria me sequitur) testificor uobis quia renun-
 ciauerunt seculo, et martyriū consummare elegerunt.
 Et ego gratias ago pro uobis, rogans ut suscipiatis
 eos in domino, ut et uos suscipiat Iesus Christus. Qui
 enim eos diffamauerunt, redempti sunt in gratia Iesu
 Christi, qui non uult mortem peccatoris, sed pœniten-
 tiā. Salutat uos dilectio fratrum qui sunt in Troia, un-
 de et scribo uobis, per Burgum qui missus est simul
 ab Ephesijs & Smyrneis ad uerbū honoris, quos Ie-
 sus Christus redimat, in quem sperāt carne & anima
 spiritu & fide, dilectione & cōcordia. Incolumes esto
 te in domino Iesu Christo, cum omni spe nostra in spi-
 ritu sancto. Amen.

AD SMYRNENSES EX TROIA.
 EPISTOLA VI.

Smyrna clui-
 tas ē Lycie p-
 uincie i Asia

Sgnatius qui & Theophorus, ec-
 clesie patris altissimi & dilectissi-
 mi filij eius Iesu Christi misericor-
 diam consecutæ, & gratia repletæ
 in fide & dilectiōe fundatæ, & to-
 tius gratiæ deo decentissimæ, san-
 ctissime, sanctificatæ, q̄ est in Smyrna, imaculatæ spiri-
 tu & uerbo dei, plurimā salutē. Glorifico deū & patrē
 domini nostri Iesu Christi, qui per seipsum uos tantū
 illuminauit. Agnoui enim uos perfectos esse in fide
 immobili tanquam clauis affixos cruci domini Iesu
 chri

Christi carne & spiritu. & confirmatos in charitate dei in sanguine Christi, & uere ad plenū instructos in domino Iesu Christo filio dei, primogenito totius creaturæ, deo uerbo unigenito filio, q̄ est ex genere Dauid secundū carnē ex Maria uirgine. baptisatus a Iohanne, ut adimpleretur omnis iustitia, qui conuersatus sancte sine peccato, sub Pōtio Pilato et Herode tettrarcha uere clauis cōfixus ē pro nobis in carne. a quo & nos redempti sumus p̄ diuinā & beatā eius passionē, ut tollat secū sibi cōiunctos in secula p̄ resurrectionē ad sanctos & fideles suos, siue ex Iudæis, siue ex Gentibus in unū corpus ecclesiæ suæ. Hæc em̄ omnia passus est pro nobis, & uere passus est, non putatiue, sed uere, sicuti & resurrexit. Sed non sicut quidā infidelium erubescens plasmationem hominis, & crucē & ipsam mortē, dicunt. quasi putatiue & non uere suscepit corpus ex uirgine, et putatiue passus est. immemores illius qui dixit, Verbū caro factū est, et habitauit in nobis. et iterū, Soluite templū hoc, et ego in triduo resuscitabo illud. Et in alio loco, cū exaltatus fuero a terra, omnia trahā ad me ipsum. Ergo uerbū habitauit in carne. sapientia enim ædificauit sibi domū. uerbum ergo, templum sui ipsius ab aduersariis dissolutum, resuscitauit tertia die. uerbum utiq; exaltata carne sua ueluti illo æneo serpente in eremo, attraxit ad se omnes ad salutem æternam. Ego autem non solum natum eum & crucifixum in corpore factum

G ij scio.

scio, sed etiam post resurrectionem in carne eum noui, & credo esse. Nam cum ad eos qui cum Petro erant uenisset, ait illis. Palpate me & uidete, quia non sum demonium incorporeum, spiritus carnem & ossa non habet sicut me uidetis habere. Et Thomae dixit. Iniice digitum tuum in fixuram clauorum. & affer manum tuam, et mitte in latus meum, et noli esse incredulus, sed fidelis. Et statim crediderunt, quia ipse erat Christus. Propter quod & Thomas ait illi, deus meus, et dominus meus. propterea ergo mortem contempserunt, parum dicentes esse, iniurias et plagas, et alia nonnulla propter ipsum sustinere. Nam et postquam ostendit se eis, quia uere et non putatiue resurrexisset, manducauit cum eis et bibit, et sic uidentibus eis assumptus est cum carne, ad eum qui miserat illum. In qua et iterum uenturus est cum gloria et uirtute, secundum quod dictum est ab angelis ad apostolos. Hic Iesus qui assumptus est a uobis in caelum, sic ueni et quemadmodum uidistis eum ascendentem in caelum. Si ergo sine corpore dicunt eum uenturum esse in consummatione seculi, quomodo uisuri sunt eum illi, qui conpunerunt in eum, et cognoscentes plangent inter se. Nam incorporaliu, neque species neque figura, sed neque effigies quidem aliqua animalis formae haberi poterit, in qua figurae clauorum, uel lanceae foramen appareat, propter simplicitatem naturae. Haec autem moneo uos charissimi, sciens quia et uos sic habetis. praecustodio autem uos a bestiis, hominum figuras habentibus, quas

quas non solum deuitare, sed etiã fugere oportet uos
Tm orate pro illis, ut forte pœniteãt. Si enim putatiue
in corpore fuit dominus, & putatiue crucifixus est,
ergo & ei putatiue ego uinctus sum. Quare autem &
meipsum tradidí ad mortẽ, ad ignẽ, ad gladiũ, ad be/
stias: Sed non putatiue, sed uere omnia sustineo pro/
pter Christum, ad cõpatiendũ ei, ipso me confortan/
te, quia non est mihi tanta uirtus. Quem profecto qui/
dam ignorantes negauerunt, & cõsentiunt magis mẽ
dacio quã ueritati, quibus nec persuaserũt prophetæ
neq; lex Mosi, sed nec nunc usq; euangelium, nec no/
stræ speciales passiones, nã et de nobis hoc ipsum sen/
tiunt. Quid enim me iuuat si me quis laudauerit, do/
minũ autẽ meũ blasphemauerit, si non eum confessus
fuerit incarnatum esse deũ: hoc autẽ qui non dixerit,
perfecte eũ negat, sicut mortuum baiulans. Nomina
uero eorum infidelia, non mihi est nunc uisum scribe
re, sed neq; contingat mihi ut mentionem eorum eo/
rum faciã, donec pœniteant. Nemo seipsum seducat.
Si enim non crediderit Christum Iesum in carne fuís/
se conuersatũ, & confessus fuerit crucem eius, & passi/
onem, et sanguinẽ quẽ effudit pro mundi salute, uitã
æternã nõ cõsequetur. siue rex, siue sacerdos, seu prin/
ceps, seu priuatus, seu dominus, siue seruus, seu uir, si/
ue mulier, qui capit capiat, & qui audit audiat. Locus
ergo & dignitas atq; diuitiã, neminem inflent. Igno/
bilis & paupertas nullum humiliet, sed cum his om

nibus, fides eius sit in deum, et in Christū, & spes fructu-
tionis futurorum bonorū cū dilectione, quæ est circa
deum & circa proximū. diliges enim dominum deū
tuum ex toto corde tuo, & proximum tuū sicut teip-
sum. Sed & dominus dicit Hæc est uita æterna, ut co-
gnoscat te solum uerum deum, & quem misisti Iesum
Christum. et illud Ioannis. Mandatum nouū do uo-
bis ut diligatis inuicem, in his enim duobus manda-
tis, tota lex pendet et pphetæ. Dicite ergo eis qui tali-
ter docent, quomodo legem ponūt, incognitū esse pa-
trem Christi prædicantes, quomodo etiā, cum infide-
lem inimiciā inuicem habent, dilectionē autem fu-
tutorum negligunt, præsentia dissimulant, quæ uētū-
ra sunt, tanquā præsentia esse putant, et tāquā somnia
et phantasiā existimant. mandata contemnunt, uidu-
am et orphanū despiciunt, uinctum derident, resurre-
ctionē frustrant. Huiusmodi omnes nepotes sunt illi-
us inueterati malorum spiritus, qui & Adam per mu-
lierem mandatum transgredi persuasit. qui et Abel p
Cain occidit, qui et Iob decipere conatus est, qui &
Iesu filio Iosedech resistere tentauit, qui et apostolo-
rum fidem subuertere uoluit, et Iudæorum multitu-
dinem aduersus dominū suscitauit, qui et nūc opera-
tur in filiis diffidentiae. A quibus eruat nos dominus
Iesus Christus, qui patrem deprecatus est, ut non de-
ficeret fides apostolorum, non quod nō sufficeret cu-
stodire eam, sed gaudens de patris eminentia, ipsum
depre

deprecatus est pro eis. Dignum est ergo a talibus abstinere, et neque proprium cum his, neque commune colloquium habere, sed intendere legi & prophetis, & euangelisantibus uobis salutare uerbum. Nefandas uero hæreses et schismata facientes fugite, sicut principatum malorum. Omnes episcopum sequimini, sicut Christus Iesus patrem. presbyteros sicut apostolos, diaconos autem ueneramini sicut mandato dei ministrantes. Nemo præter episcopum aliquid agat eorum quæ ad ecclesiam pertinent. Firma eucharistia Eucharistia. reputetur, quæ ab episcopo cõcessa fuerit. Vbi episcopus præsens fuerit, illuc et plebs congregetur, sicuti et ubi Christus est, omnis cœlestis militiã adest, tanquam principi militiæ uirtutis domini, et ipse est dispensator totius intelligibilis naturæ. Propterea nõ licet sine episcopo, neque offerre, neque sacrificium immolare, neque missas celebrare. Sed si ei uisum fuerit secundum beneplacitum dei, tunc demum tutum & firmum erit. Ergo omnia quæcunque agitis et facitis iam, mutabilia sunt, ut corrigamus nos in deo, cum tempus habemus poenitendi. Quod enim incertum est, non habet confessionem. Ecce enim homo inquit, et opera eius cum eo. Sicut scriptum est, Honora inquit, fili deum et regem. ego autem dico, honorate quidem deum, et autorem oim et dominum. episcopum autem tanquam principem sacerdotum, imaginem dei ferentem, principatum quidem secundum

secundū deum, sacerdotiū uero secundū Christū, & post hunc honorare oportet etiā regem. Nemo em̄ potior est deo, neq; similis ei, neq; episcopo in ecclesia honorabilior, sacerdotium deo gerenti pro mundi salute. neq; regi quis similis est in exercitu, pacem & beneuolentiā omnibus principibus cogitanti. Qui em̄ honorat episcopū, honorabitur a deo, & qui inhonorauerit eū, a deo inhonorabitur. Si enim quis contra regem insurgens, damnatione dignus est, quomodo ultionē euadere poterit, qui præter episcopū aliquid egerit. Sacerdotium enim summa est omnium honorū quæ in hominibus constant, quod si quis inhonorauerit, deū inhonorat, & dominū Iesum christum primogenitum totius creaturæ, & solū natura principē, sacerdotē dei. Omnia bene uobis ordinate, quæ mandata sunt in Christo. Laici diaconis subditi sint, diaconi presbyteris, presbyteri episcopo, episcop⁹ Christo, sicut ipse patri. Secundū quod uos me refecistis fratres, & uos dominus Iesus christus. absentem me & præsentem dilexistis, retribuatur uobis deus ppter quem tanta in uinctū eius ostendistis. & si quidē non sum sufficiens, sed tamen deuotio uestra grandis est. Si quis enim honorauerit prophetā in nomine pphetæ, mercedem pphetæ accipiet. Manifeste & qui honorat uinctū Christi Iesu, mercedem martyrū accipiet. Philoni & Gaio, et Agathopo, qui me sequuntur in uerbo dei, qui sunt ministri Christi, benefecistis
suscipi

ſuſcipiendo eos ſicut miniſtros dei. qui & maxias grã
rias agunt domino pro uobis, quoniã refeciftis eos
omnibus modis. Nihil uobis reputabitur ad pecca
tum, de ijs quæ eis impendiftis, det uobis dñs inueni
remifericordiã apud deũ. In illa die pro animabus ue
ſtris, ſpiritus meus & uincula mea ſint, quæ non ſpre
uiſtis, nõ erubiſtis. hæc eſt perfecta ſpes in Chriſto
Ieſu. Orationes ueſtræ appropinquauerunt ad Antio
chenam eccleſiã, cui & pacifici eſtis. Vnde & uinctus
oẽs ſaluto, & non ſum dignus eſſe ultimus eorũ. ſed ſe
cundũ dei uoluntatẽ dignus effectus ſum, nõ ex mea
prouidẽtia, ſed ex gratia dei. quam opto perfectã mi
hi tribui, ut per ueſtras orationes deum merear adipi
ſci, ut opus ueſtrũ perfectũ ſit in cœlo & in terra. De
cet ergo uos in honorem dei curã gerere deo dignæ
eccleſiæ dei, quæ eſt in Syria, & gratulari eis, quia pa
cifici ſunt, & perceperunt ſuam magnificentiã, & reſti
tuta eſt in corpore eorum. Sed mihi uiſum eſt mitte
re illuc cum epiſtola, ut glorificẽt tranquillitatẽ quæ
eis ſecundo contigit, & quietem. Ego uero merui por
tum tutiſſimũ orationibus ueſtris. Cum ſitis perfe
cti, perfecta cogitate, ſentite, ſapite. Volentibus em̃
uobis bene agere, etiã deus paratus eſt uobis præſta
re. Salutatur uos dilectio fratrum ueſtorum, quæ eſt in Tro
ia, unde & ſcribo uobis per Burgum, quẽ miſiſtis me
cum, una cum Ephelijs fratribus ueſtris, qui me refe
cit in omnibus. Et debuerant quidem omnes imitari,

H quia

quia exemplū est ministerij dei, retribuet ei dominus gratiā in omnibus. Saluto deo dignū episcopum uestrū Polycarpū, & deo decentissimū presbyterum, & Christophorus diaconus meus, & cōseruus, & specialiter & generaliter oēs in nomine dñi Iesu Christi, & in sanguine ipsius, & in passione, & in resurrectione carnali, & spiritali in unitate dei & uestra. Gratia uobis & misericordia, pax & patientia in oibus in Christo. Saluto domos fratrum meorum cum uxoribus & filijs sed & uirgines & uiduas. Incolumes estote in uirtute dei patris. Salutat uos Philon cōdiaconus, qui est mecum. Saluto domū Granix, quā opto firmari fide, & deuotione carnali & spiritali. Saluto Alcem desyderabile nomen mihi, & Daphniū spiritalē & bonū filiū, & oēs nominatim incolumes estote in gratia dei, & domini nostri Iesu Christi, repleti spiritu sancto, & sapientia sancta atq; diuina. Amen.

AD POLYCARPVM EPISCOPVM
Smyrneniū de illuminatis. Epist. VII.

Gnatus episcopus Antiochiæ, qui & testis Iesu Christi, Polycarpo episcopo Smyrneniū. Suscipiens autem tuā sententiā tanquā supra immobilē petram fundatā, quoniā desyde- ro promereri faciem tuam immaculatā, quā acquisiui in domino, rogo te in gratia dei qua inductus es, ad iicere ad cursum tuū, et rogare omnes ut saluentur in Christo. De fende